

BYKRAFT 2027

ÅRSRAPPORT 2021

Sarpsborg
kommune

isarpsborg

SARPSBORG
NÆRINGSFORENING

HVA ER BYKRAFT 2027?

Gjennom ByKraft 2027 jobber iSarpsborg, Næringsforeningen og kommunen med å skape et attraktivt bysentrum. Gjennom samarbeid skal det skapes en levende og mer spennende by, slik at Sarpsborg blir Norges mest attraktive by - innen 2027!

Sarpsborg har som mål å utvikle bysentrum slik at 40 prosent av befolkningsveksten vil komme i sentrum. Det betyr at antall bosatte vil vokse fra 8 300 til 11 800 i 2031, noe som medfører at det er behov for 1 700 nye boenheter i sentrum. Det skal også legges til rette for at bysentrum skal ta 40 prosent, eller 2 400 av arbeidsplassveksten i kommunen fram mot 2031. Dette er målsettinger i kommunens samfunnsplan.

Byutviklingen skal bygge på kommunens sentrumsplan som har følgende syv plangrep:

- Vi utvikler en kompakt by med gangavstand til dagligdagse gjøremål
- Vi utvikler «sentrumstriangelet» som tyngdepunkt for handel, næring og kultur, med nytt, fremtidsrettet stasjonsområde som motor
- Vi bygger den moderne byen på historisk identitet
- Vi tilrettelegger for urban bebyggelse
- Vi tilrettelegger for fleksibel kvartalsutbygging
- Vi styrker offentlige byrom
- Vi styrker byens attraktivitet ved å sette miljøvennlig transport i fokus

AKTIVITET I 2027

I årsrapporten redegjøres kort for aktiviteten i Bykraft i 2021.

I utgangspunktet var det planlagt om lag et møte per måned i Bykraft i 2021. Noen av møtene har blitt avlyst som følge av at 2021 har vært preget av korona. Enkelte prosjekter og aktiviteter er også forsinket eller utsatt. Til sammen har det vært gjennomført 5 møter i Bykraft i 2021.

Følgende deltar fast i møtene i Bykraft 2027:

- Sindre Martinsen-Evje, ordfører (leder)
- Mariann Karlsen, daglig leder Sarpsborg næringsforening
- Tone Horvei Bredal, styreleder Sarpsborg næringsforening
- Bente Jæger, daglig leder i Sarpsborg
- Tor Anders Hansen, styreleder i Sarpsborg
- Henriette Gausdal, varaordfører
- Tor-Egil Brusevold, leder for utvalg for plansaker
- Frank Vigart Eriksen, leder for utvalg for miljø og teknikk
- Therese Thorbjørnsen, leder for utvalg for kultur
- Turid Stubø Johnsen, kommunedirektør
- Sigmund Vister, direktør samfunn
- Hasse Ekman, direktør teknisk
- Thomas Engh, rådgiver næring
- Maren Lunde, rådgiver kommunikasjon
- Laila Vestby, programleder byutvikling

I tillegg deltar ansvarlige for prosjekter etter behov.

UTVIKLING

BEFOLKNINGSUTVIKLING

Sarpsborg kommune er en kommune i vekst. I 2021 har innbyggertallet i Sarpsborg vokst med 810 innbyggere.

Av den totale befolkningsveksten i Sarpsborg var 17,2% av veksten i sentrumsområdet noe som innebærer 153 personer. Veksten i sentrumsområdet vokst da med 1.7% i 2021. Det betyr at innbyggerveksten i sentrum er noe lavere enn målsettingen, som er 40 prosent.

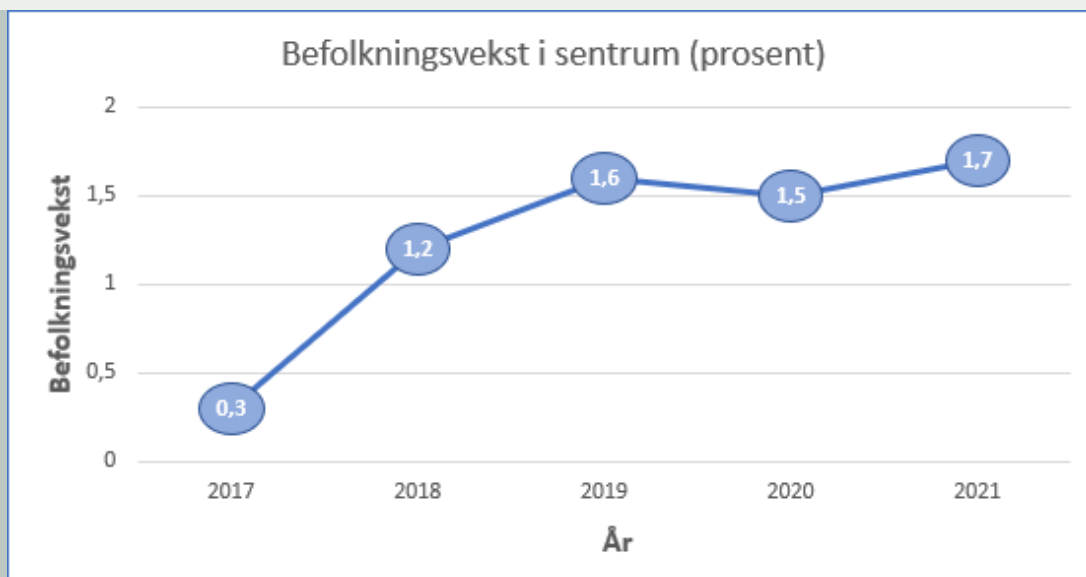
NÆRING I SENTRUM

Det skal legges til rette for at arbeidsplassveksten i sentrum skal være på 40% eller 2 400 av arbeidsplasser innen 2031. Dette er målsettinger i kommunens samfunnsplan.

Vi har ikke tall tilgjengelig for utvikling av arbeidsplasser i sentrum 2021. Kommunen har anskaffet et verktøy som kan gi oss disse tallene, men det er behov for å teste det ytterligere før tall kan presenteres.

Sarpsborg sentrum er i utvikling. Gårdeiere har merket økt interesser for å etablere seg i Sarpsborg. Nye drivere ønsker oppgraderte lokaler. Gjennom iSarpsborgs prosjekt Levende lokaler har det blitt 10 nyetableringer i sentrum i 2021. Det har også vært flere nyetableringer utover dette prosjektet.

Butikker og restauranter har vært kreative og gode på å omstille seg under pandemien. Flere butikker har opprettet nettbutikk og flere restauranter har hatt temakvelder og arrangement som har sannsynligvis bidratt til økt omsetning.

BESØKSTALL I SENTRUM

Det er en liten nedgang i antall besøkende i sentrum i 2021 sammenlignet med året før.

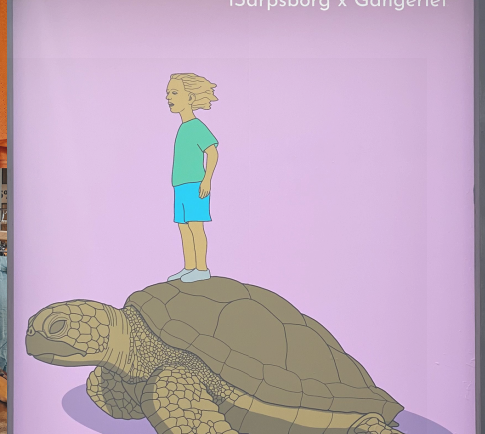
Nedgangen har vært på 1,0 prosent. Det skyldes hovedsakelig at besøkstallene i januar og februar i 2020 var høyere enn samme måneder i 2021 med pandemi.

For perioden 12.3. til 31.12.2021 er det en liten økning sammenliknet med samme periode i 2020

Dagen med flest besøkende i 2021 var 14.8. med 12 662 unike besøkende. Denne dagen var det Robert Normann festival, Fest Fryd og Genis i Østre bydel, Bylørdag, Food Truck festival og sommerles. Det viser at aktiviteter tiltrekker seg besøkende.

[Se egen rapport om besøkstall her](#)

PROSJEKTER OG AKTIVITETER

LEVENDE LOKALER

Sarpsborg sentrum har behov for å styrke sin attraksjonskraft for å kunne tiltrekke seg besøkende, arbeidskraft og næringsvirksomhet.

Gjennom prosjektet om levende lokaler er målet om 10 nyetableringer i 2021 nådd.

I prosjektet er det utarbeidet flere filmer for å bidra til positiv oppmerksomhet om Sarpsborg sentrum. [Se flere av filmene her.](#)

Attraktive “vente” vinduer
iSarpsborg har dekorert vinduer i tomme lokaler med bilder fra en lokal kunster

Gjennom Levende lokaler-prosjektet har iSarpsborg gjennomført følgende tiltak i 2021:

- Tett samarbeid med gårdeiere for å få god oversikt over ledige lokaler som kan fylles med konsepter som bidrar til byutvikling. Det er gjennomført 3 møter med gårdeiere i sentrum, samt dialog med enkeltaktørene gjennom hele året.
- Det er skapt midlertidige møteplasser og aktiviteter i gater og byrom i påvente av større endringer og utviklingsprosjekter. Samarbeid med Teknisk i kommunen om dekor og plassering av blomster og installasjoner har vært meget god.
- Det er gjennomført dialogmøter mellom representanter fra kommunen, gårdeiere og sentrumsdrivere for å skape et tettere samarbeid og forståelse for regler knyttet til bruksendring og nye konsepter.
- Det er laget 5 små videoer til bruk i sosiale medier mot potensielle nye drivere, nye besøkende og for å bygge stolthet hos de som bor i byen.
- Sosiale medier er brukt hele året for å skapt positiv oppmerksomhet og engasjement om aktiviteter i sentrum.
- Det er gjennomført undersøkelse om hva folk ønsker av nyetableringer i sentrum. Det som går igjen er: vinbarer, instagram-vennlige steder, Håndverksbaker med godt utvalg og surdeigsbrød.

KURS OG KOMPETANSEHEVENDE TILTAK TIL NÆRINGSLIVET

iSarpsborg og Sarpsborg Næringsforening fikk bevilget tilskudd til kompetansehevingstiltak som virkemiddel for restart av næringslivet etter korona.

Erfaringen etter gjennomførte kurs det første koronaåret 2020, viste at kompetanseheving og kurs har stor nytteverdi for små og mellomstore bedrifter. Det har vært stor etterspørsel etter flere kurs og inspirasjonsforedrag. Medlemmer hos Sarpsborg Næringsforening og iSarpsborg har fått tilbud om en variert kursplan 2021.

Tema for kurs, workshops og inspirasjonsforedrag/kurs ble planlagt etter behov og etterspørsel hos næringa. Flere bedrifter har også fått tilbud om individuell hjelp.

Kurs som er gjennomført: Digitale kurs som Facebook, Instagram og reels, Google min bedrift og Snapchat. Foto- og film, studietur for restaurantene, økonomi for ledere og individuell rådgiving.

Antall kurs og deltakere: Totalt 400 personer og 100 bedrifter

- 10 digitale kurs med i snitt 25 deltakere pr kurs.
- 3 inspirasjonsforedrag – 90 deltakere.
- Studietur – 20 deltakere.
- Workshop – 35 deltakere
- Økonomi for ledere -20 deltakere
- 40 bedrifter har gjennomført individuell rådgiving og oppfølging - 1-3 deltakere pr. rådgiving

iSarpsborg har vært vertskap for kursene, og det har gitt en god kartlegging av behovet for kompetanseheving.

KULÅS

I forbindelse med 1000-års jubileet i 2016 ble det gjort store investeringer i Kulåsparken for å legge bedre til rette for rekreasjon, lek, festivaler, kultur og opplevelser.

Arbeidet med å videreutvikle parken fortsetter med oppgradert inngang til Kulås fra Kirkeparken og rådhuset med beplantning og lys.

Skulpturstien i Kulås utvikles også videre. Skulpturstien skal bestå av syv skulpturer. Så langt er skulpturene Dronning Astrid, Ett møte, Skogsarbeidere, Torgkoner og Aries utplassert. På grunn av forsinkelser ble ingen nye skulpturer utplassert i 2021.

LYSSETTING AV SARPSBORG KIRKE OG KIRKEPARKEN

Sarpsborg kirke har fått effekt belysning i 2021.

Lysene fremhever arkitektur, detaljer, minnesmerker og stier i parken, og vil også gjøre det bedre for deg som går i området her når det er mørkt.

LYSSETTING AV SENTRUM

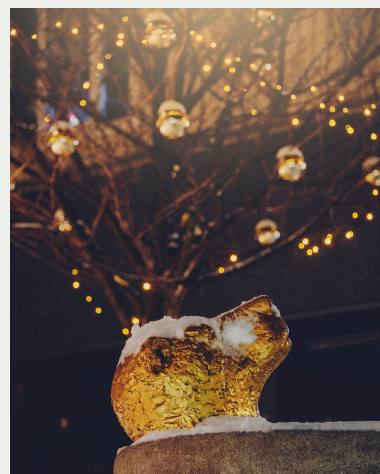
Sentrum fikk nye blå-grønne vimpler og sommerbelysning i 2021. Lyspære-slynger er kjøpt inn til gågata, Glengsgata, Nils Hønsvolds gate og Torg gata. Et lyst og trivelig sentrum er av stor betydning for at innbyggere og besøkende skal trives i sentrum.

TORGET

For å øke trivselen og merbruken av Torget ble det i 2021 satt ut flere sittemøbler og mer blomsterkasser på Torget.

På sommeren ble det som foregående år etablert minigolf som et midlertidig aktivitetstilbud. Gjennom sommeren testet vi selvbetjent bod med lokale varer fra fire bønder. Minigolf-vertene holdt øye med boden og sørget for å åpne og låse hver dag. Bøndene fylte opp boden med varer 2-3 ganger pr uke.

Antall besøkende på Torget økte med 8 prosent i 2021. Totalt var det 1,4 millioner besøkende på Torget i 2021.

MARKEDSAKTIVITETER

Tross korona også i 2021 så har det vært mulig å gjennomføre flere aktiviteter og arrangement.

iSarpsborg har tilbydt opplevelser, aktiviteter og live-musikk fra lokale artister torsdag og lørdag gjennom hele sommeren. Det har vært Minigolf på torget hver dag fra juni til august.

Besøkende har kunnet spille gatesjakk i gågata, og det har vært flere digitale vandrespill for familier.

Oversikt over markedsaktiviteter som er gjennomført i 2021 finner du her:

[LINK](#)

UTVIKLING AV SENTRUMSGATER

Nils Hønsvaldsgate

Nils Hønsvaldsgates nordre del skal bli opparbeidet som gågate tilsvarende som den søndre delen. Målet er å skape et godt gatemiljø hvor myke trafikanter blir prioritert fremfor bilen. Oppgradering av gateløpet og byrommet skal gi gårdeierne insentiver til å videreutvikle aktiviteten i lokalene i gata. Sommeren 2021 ble gaten omgjort midlertidig til gågate. Det ble satt ut sittegrupper og potter med blomster og grønt. I tillegg ble det hengt opp lyspæreslynger i gaten.

Pellygata

Pellygata skal oppgraderes.

Oppgraderingen skulle vært startet opp i 2021, men er dessverre forsinket. 2021 har blitt brukt til prosjektering av gaten.

Planen som vil ligge til grunn for oppgraderingen innebærer at sykkelfeltet mot enveisreguleringen inn i sentrum opprettholdes, mens sykkel felt ut av byen erstattes av et sambruksfelt for buss, bil og sykkel. Det vil i tillegg bli plass til et plantefelt for beplantning, sittebenker og lignende på nordsiden av gata.

GÅGATA

Varmeanlegget i gågata blir forsynt med strøm fra to trafoer. Trafoene er underdimensjonert og anlegget har derfor ikke fungert som ønskelig. Kommune har utbedret den ene trafoen. Det har vært forsinkelser knyttet til utbedring av den andre. Den vil bli utbedret i 2022.

UTVIKLING AV STASJONSOMRÅDET OG ROSENKRANTZGATE

Det skal utvikles et nytt og moderne knutepunkt ved Sarpsborg stasjon. Ny hovedadkomstgate til stasjonen skal være i Rosenkrantzgate.

Med utgangspunkt i de tre mulighetsstudiene fra arkitektfirmaene; Nordic, Aart og Link har kommunen jobbet videre med utvikling av stasjonsområdet og Rosenkrantzgate. Tidlig i 2022 vil det foreligge en politisk sak som vil avklare videre planlegging og utvikling av området.

AKSEN MELLOM SARPSBORG BIBLIOTEKET OG TORGET

Det er opprettet et samarbeid mellom Sarpsborg kommune og eiendomsutvikleren Hemfosa for å styrke akse mellom Sarpsborg Bibliotek og torget. I dette området skal kommunen bygge nytt bibliotek, mens SBB Samfunnsbygg AS har hatt utviklingsplaner for kvartalet mellom biblioteket og Torget. Det skal sikres samspill mellom de to prosjektene med spesielt fokus på førsteetasjene, passasjer og byrom.

Utvikling av biblioteket har pågått som planlagt. SBB Samfunnsbygg AS har solgt kvartalet mellom biblioteket og Torget og utviklingen av dette kvartalet har stått i bero i 2021.

BIBLOTEKET

Dagens bibliotek skal rehabiliteres og utvides med nye lokaler. Det nye biblioteket skal være en møteplass for byens befolkning. Bygget skal være fleksibelt og tilrettelagt for formidling, opplæring og samarbeid. Det settes også av arealer til kafé.

Det er arkitektforslaget "Samling" som har vunnet konkurransen om det nye biblioteket. Prosjekteringskontrakt ble inngått med vinneren våren 2021. Vinnerutkastet er siden detaljert ut videre og reguleringsplan forventes vedtatt tidlig 2022. Vinnerutkastet er planlagt videre, og reguleringsplanen forventes vedtatt våren 2022

SKILTING AV SYKKELRUTER

Kommune har startet opp et arbeid med å skilte de ulike hovedsykkelrutene i kommunen.

SYKKELFELT I SENTRUM

Gang- og sykkeltiltak i sentrum er oppgradert.

HENVISNINGSSKILT TIL PARKERINGSPLASSER

Kommunen har startet arbeidet med å få laget en skiltplan for å kunne sette ut henvisningsskilt til parkeringsplassene i sentrum.

KOMMUNIKASJON

Alle de tre partene i Bykraftsamarbeidet har jobbet med å formidle byutvikling på en positiv måte i sine ulike kanaler. Vi ønsker å skape engasjement og vise fram alt det som er positivt for byen, og ser at sosiale medier er effektivt for å skape positiv oppmerksomhet og engasjement om aktiviteter i sentrum.

Driverne har stort ønske og behov for å øke sitt kunnskapsnivå om bruk av sosiale medier, og mange har deltatt på kurs i regi av iSarpsborg.

Partene har inngått felles avtale med fotograf om bilder fra byen. Bildene blir brukt i for å inkludere og engasjere folk i arbeidet mot 2027.

På slutten av 2021 har det vært møter med næringslivet for å presentere og inkludere dem i ulike byutviklingsprosjekter. Slike møter er viktige arenaer for kommunikasjon om byutvikling.

PROSJEKTER OG AKTIVITETER SOM ER UTSATT

Av ulike grunner er enkelte aktiviteter og prosjekter i Bykraft 2027 utsatt. Dette er aktiviteter og prosjekter som er videreført i handlingsplan for Bykraft, år 2022. Dette gjelder:

- Byutviklingskonferansen – ble utsatt på grunn av koronasituasjonen.
- Sykkelparkering sentrum.
- Jernbanegata: Målet er å skape et godt gatemiljø hvor myke trafikanter blir prioritert fremfor bilen. Oppgradering av gateløpet og byrommet skal gi gårdeierne insentiver til å videreutvikle aktiviteten i lokalene i gata. Det har ikke vært jobbet med prosjektet i 2021.
- Lek i Østre bydel
- Glengsgata som fargegate har blitt satt på vent hos iSarpsborg.

KOSTNADER

NEDENFOR VISES KOSTNADER SOM HAR PÅLØPT FOR PROSJEKTER OG AKTIVITETER SOM HAR PÅGÅTT I 2021.

KOSTNADER

Nedenfor vises kostnader som har påløpt for prosjekter og aktiviteter i 2021:

Prosjekt/Aktivitet	Kostnad
Torget	1)
Torget – midlertidighet – mini-golf	90 000
Levende lokaler	650 000
Kurs og kompetansehevende tiltak næringslivet	575 000
Kulås	0
Lyssetting av kirken og kirkeparken	911 000
Lyssetting av sentrum	320 000
Markedsaktiviteter – Kulturell og levende by	720 000
Gågata	1 200 000
Nils Hønsvaldsgate, søndre del	1 122 000
Nils Hønsvaldsgate, nordre del	0
- Midlertidighet, nordre del	700 000
Pellygata	560 000
Rosenkrantzgate og stasjonsområdet	642 000
Biblioteket	8 541 000
Skilting av sykkelruter	0
Sykkelfelt i sentrum	213 000
Henvisningsskilt til p-plasser	0

1)Sarpsborg kommune bevilget kr 1 000 0000 til Forskjønning av sentrum i 2021.

Deler av dette ble brukt på Torget. |